

MAJK GEJL

Svi ti
usamljeni
ljudi

Preveo
Bojan Bosnić

■ Laguna ■

Naslov originala

Mike Gayle

ALL THE LONELY PEOPLE

Copyright © Mike Gale 2020

First published in the English language by HODDER &
STOUGHTON LIMITED.

Translation copyright © 2024 za srpsko izdanje, LAGUNA

*Mami i tati,
za sve*

„*Najusamljeniji* trenutak u čovekovom životu jeste onaj u kojem gleda kako mu se ceo svet raspada, i jedino što može da uradi jeste da to nemo posmatra...“

– F. Skot Ficdžerald, *Veliki Getsbi*

1

SAD

Samo nekoliko trenutaka pre nego što će prvi put ugledati Ešli, Hjubert je sedeo udobno zavaljen u svoju omiljenu fotelju, sa Pus sklupčanom u krilu, čekajući da ga Rouz pozove. Kada se začulo zvono na vratima, iznervirano je frknuo, misleći da su opet oni đavolji kuriri koji uvek pokušavaju da mu uvale paket za nekog komšiju.

„Da li biste bili ljubazni da primite ovo za komšije iz broja 63?“, verovatno će pitati.

„Ne, ne bi' bio ljubazan!“, prasnuće onda on. „Aj' sad tutanj!“ I zalupiće mu vrata pred nosom.

Dok je sklanjao Pus iz krila ustajući da otvori vrata, Hjubert je mrzovoljno promumlao sebi u bradu.

„Paketi, paketi, paketi! Svaki božji dan, i to za ljude koji nikad nisu tu da prime prokletinje! Ako ih baš tol'ko žele, što ih prosto ne kupe u radnji kô sav normalan svet?“

Naoružan rečima punim oštre osude i spreman da ih ispali, Hjubert je otključao vrata i otvorio ih, a onda uvideo da osoba koja se našla pred njim uopšte nije ona koju je očekivao.

Umesto uniformisanog dostavljača, pred njim je stajala mlada žena sa kratkom ofarbanom plavom kosom. Zahvaljujući

čaroliji neuobičajeno toplog aprila, nosila je ružičasti prsluk, teksas šorts i ružičaste japanke. Za ruku je držala malo dete, devojčicu plave kose, koja je takođe nosila ružičasti prsluk, šorts i ružičaste japanke. Mlada žena se nasmeši.

„Čaos! Nadam se da ne smetam?“

Hjubert na to nije odgovorio ništa, ali je u glavi zabeležio: ukoliko bude potrebno da kasnije pozove policiju, reći će im da je žena imala smešan akcenat. Njegovom neizvežbanom uvu zazvučao je poput velškog, ili možda irskog, mada nije bio siguran da je uopšte ijedan od ta dva.

Podigla je ruku kao da se predaje.

„Hej, sve je okej. Ne prodajem ništa. Samo sam svratila da se pozdravim. Upravo smo se doselile tu pored vas.“

Pokazala je prema redu dvospratnih kuća koje su se nadovezivale na Hjubertovu.

„Nove smo u kraju i ne poznajemo ni žive duše ovde. Pa sam jutros rekla sebi: Eš, nikad i nećeš upoznati nikoga ako, fazon, ne počneš da pričaš sa ljudima. Prvo sam krenula da obiđem onaj par što živi u stanu ispod nas, ali mislim da su bili na poslu. Onda sam pokušala sa porodicom iz našeg hodnika, ali oni nisu otvorili, iako sam čula da im trešti TV. Zatim sam probala sa svim ostalim stanovima u zgradi i ništa – svi su valjda ili napolju ili zauzeti – pa sam spremila Lejlu i pokušala sa onom grupom za majke sa malom decom u biblioteci, ali je ona nedavno raspuštena, izgleda zbog mera štednje, i tako...“

Tu je napravila pauzu i pogledala ga u iščekivanju, nadajući se možda osmehu ili barem saosećajnom klimanju glave, ali Hjubert je ostao ravnodušan.

Mlada žena nesigurno pročisti grlo, pa nastavi.

„Ja sam Eš, zapravo Ešli, ali svi me zovu samo Eš. A ova mala madam ovde...“ – pogledala je detence – „to je moja ćerka Lejla.“

Devojčica pokri oči obema rukama, ali nastavi da kroz prste virka u Hjuberta.

„Lejla“, reče Eš toplim glasom punim ohrabrenja, „pozdravi se sa našim finim komšijom, gospodinom...“

Ešli ga pogleda iščekujući odgovor, ali Hjubert i dalje nije progovarao ni reči.

„Mislim da je malo stidljiva“, reče Eš, opet se okrećući ka Lejli. „Znam da mi sad nećete verovati, ali i ja sam bila žešće stidljiva kao klinka. Ni reči da beknem, kunem vam se. Mama mi je stalno govorila: 'Ešli Džouns, nećeš daleko dogurati u životu tako stidljiva, znaš?', a nana je bila u fazonu: 'Daj, ostavi to dete na miru, Džen, nabićeš joj komplekse.' Onda bi mama rekla: 'Samo ne želim da joj to ostane zauvek', a nana bi odgovorila: 'Ona je tek derle, suviše je mala da bi joj nešto ostalo zauvek.' Onda bi mama zakolotala očima ovako...“

Ešli napravi pauzu kako bi slikovito pokazala. Učinila je to toliko dobro da je Hjubert na tren pomislio kako su joj zenice zauvek nestale.

„... i rekla: 'Kao da neke stvari kod nje možeš ikada više popraviti... već mrzi povrće', na šta bi nana samo slegnula ramenima i ućutala. Fora je što je mama bila u pravu, mrzela sam povrće tada i mrzim ga i dan-danas. Žešće ga mrzim.“

S puno nade opet se osmehnula Hjubertu.

„Ne zaklapam, a? Dešava mi se. Mislim da je to na nervnoj bazi. Kada se nađem u nepoznatoj situaciji, počnem da brbljam i ne umem da se zaustavim. Mislim, valjda želim da kažem kako je lepo biti dobar komšija, zar ne? A ovo sad... eto, pokušavam da budem upravo to.“

Pružila mu je ruku u nameri da se pozdrave, a Hjubert je primetio da su joj nokti nalakirani sjajnim šljokičastim lakom koji je bio iskrzan na krajevima. U tom trenu, iz kuće začu kako mu zvoni telefon.

„Moram da idem“, rekao je užurbano i, ne sačekavši odgovor, zatvorio vrata pa požurio nazad u dnevnu sobu.

„Rouz?“

„Da, ja sam, tata. 'Si dobro? Zvučiš zadihano.“

Odahnuvši s olakšanjem, ponovo se udobno zavalio u fotelju.

„Aha. Nego, zvonio mi neko na vrata. Al' znaš ti mene, otkaćim ja to za tren oka. Ne sme niko da smeta meni i mojoj ćeri. Pa kažite mi, profesorko Berd, šta ste radili ove nedelje, i ništa ne preskačite, sve 'oću da čujem!“

Prošlo je gotovo dvadeset godina otkako se Hjubertova ćerka Rouz odselila u Australiju i teško da je protekao dan a da nije poželeo da ona živi negde bliže. Nikad joj to nije rekao, naravno; poslednje što je hteo bilo je da je spreči u ostvarivanju snova. Ali bilo je trenutaka, uglavnom kada je to najmanje očekivao, u kojima je osećao njeno odsustvo tako intenzivno da je jedva disao.

Ipak, ona je bila dobra devojka, javljala mu se svake nedelje bez izuzetka, i mada to nije bilo isto kao da je tu pored njega, bilo je najbolje moguće s obzirom na okolnosti. A i međunarodni pozivi su uznapredovali od onih vremena kada je Hjubert zvao kući svoju majku na Jamajci. Prošli su dani šištanja i smetnji, linija koje su se mešale i računa za telefon od kojih su polazile suze na oči. Sa današnjom tehnologijom troškovi su bili minimalni a veza tako kristalno jasna da bi čovek pomislio kako se nalazi u istoj prostoriji s onim s kim razgovara.

Nije morao da je moli, Rouz mu je ispričala sve o sastancima na fakultetu kojima je predsedavala, konferencijama na dalekim mestima na kojima je pristala da predaje i fensi večerama na koje je išla s prijateljima. Hjubert je uvek voleo da sluša o njenim uzbudljivim i glamuroznim doživljajima. Činilo ga je beskrajno srećnim to što je imala tako ispunjen i lagodan život.

Nakon određenog vremena, Rouz je završila sa svojim novostima.

„E pa dobro, dosta od mene. Šta ima kod tebe, tatice? Šta si ti radio u međuvremenu?“

Hjubert se zakikotao.

„Ma daj, devojko, što bi jednu mr-dr-profanku zanimalo šta jedan dosadan matorac poput mene radi inače? Jes' ti mazohista?“

Rouz je uzdahnula duboko, ali dobrodušno.

„Daj, tata, zvučiš kao pokvarena ploča! Svaki-svakcijati put kada te okrenem, ti kažeš: 'Što s' ti stalno tol'ko raspituješ šta ja radim?', a ja odgovorim: 'Zato što me interesuje šta radiš u životu, tata', pa ti kažeš nešto tipa: 'Pa okej, u utorak sam se penjô na Mont Everest, a u sredu stepovô s onom lepom damom iz *Britanija ima talenta*', a ja onda: 'Ne zezaj, tata!', i onda se konačno nasmeješ onako glasno kako samo ti umeš i ispričaš mi šta si stvarno radio. To je baš iscrpljujuće! Da li bi mogao bar jednom odmah da mi ispričaš šta ima novo, bez celog ovog nepotrebnog uvoda?“

Hjubert se opet zakikota. Ćerka ga je imitirala savršeno, uspevujući ujedno da oponaša i dubinu njegovog glasa i nesavršenost dikcije Jamajkanca koji je Englesku nazivao domovinom veći deo svog šezdesetogodišnjeg života.

„Ništa mi se ne sviđa tvoj ton, mlada damo“, pravio se da je grdi.

„Dobro je“, uzvratu Rouz. „Jer i ne treba da ti se sviđi. A ako ne želiš više da ga slušaš, prestani da me začikavaš i ispričaj mi šta si radio ove nedelje!“

„Šalim se ja malko, Rouz, znaš ti“, reče Hjubert. „Al' s'vatio sam upozorenje. Dakle, šta sam radio ove nedelje?“

Natakao je naočare, pa uzeo otvorenu beležnicu koja se nalazila na stočiću pored njega.

„Ovako: u utorak išô u baštenski centar, onaj veliki na Oukli roudu, znaš koji? Kupio nekol'ko biljnih prekrivača za prednji deo bašte – da maksimalno iskoristim ovo blago proleće – i onda ostô tamo i da ručam.“

„Zvuči sjajno. Da li su s tobom išli i Doti, Denis i Harvi?“

„Nego šta! Proveli se nikad luđe. Doti zadirkivala Denisa zbog njegovog baštenskog 'umeća', Denis i Harvi se kô fol tukli

na odeljenju s biljnim prekrivačima, a ja sve vreme pokušavô da držim tu razuzdanu bandu pod kontrolom!“

Rouz se nasmejala.

„Zvuči kao dobar provod. Volela bih da sam i ja bila s vama. Kako je Dotin išijas? Još je muči?“

Hjubert je opet pogledao u beležnicu.

„Pa, znaš kako ti je to kod starih ljudi. Javi se, pa prestane.“

„Sirota Doti. Pozdravi je puno, molim te. A kako je Denisov praunuk? Kako je prošao na probi u... gde ono beše...?“

„De beše... čini mi se u Votfordu“, rekao je usplahireno.

„Si siguran? Setila bih se da je Votford, jer je Robinova porodica odatle. Ne, kada smo poslednji put razgovarali, uverena sam da si rekao... Vest Hem... tako je! Rekao si Vest Hem.“

Hjubert je mahnito okrenuo nekoliko stranica beležnice – i naravno da je našao reči VEST HEM zapisane pored „Denisov praunuk“.

„Bogme si u pravu“, rekao je naposletku. „Al' kakve veze uopšte ima da l' je Votford ili Vest Hem? Nije on moj praunuk!“

„Ne, tatice, kapiram da nije. Ali svejedno, kako je prošao?“

„Znaš šta?“, kazao je odsečno Hjubert. „Ja ne pita' Denisa, a on ne reče.“

„Jao, tata“, progundala je Rouz. „Zašto si takav? Trebalo bi da se više interesuješ za svoje prijatelje, znaš? Oni su dobri za tvoje zdravlje. Naišla sam pre neki dan na jednu veoma zanimljivu studiju o tome kako ljudi koji imaju oko sebe malu grupu dobrih prijatelja imaju i veće izgleda da žive duže.“

„E pa, s prijateljima kô što su Doti, Denis i Harvi, čak i da ne poživim sto godina, sigurno ću se tako osećati.“ Hjubert se nasmejao i pročitao grlo. „Nego, draga moja, od mene ti je ovo bilo i više neg' dosta. Pričaj mi još o toj konferenciji u Meksiku na koju ideš. Držiš neko važno predavanje, jel' tako reče?“

Razgovarali su još poprilično dugo, ne samo o njenom putu u Meksiko već i o ponudi za novu knjigu na kojoj je radila,

kao i o njenim planovima da konačno sredi baštu ne bi li što bolje iskoristila bazen. Hjubert se naslađivao svakim detaljem, mogao ju je slušati po ceo dan. I zato je, kao i uvek, teška srca uvideo da se njihov razgovor bliži kraju.

„E pa dobro, tatice, sada moram da idem. Ujutru ustajem rano pošto treba da pokupim na aerodromu gostujućeg profesora iz Kanade. Šta ti planiraš za ostatak nedelje?“

„Ma, šta da ti kažem? Sve i svašta.“

„Daj, tatice, sećaš se šta smo se dogovorili? Nemoj da uvijaš, kaži mi odmah šta planiraš?“

Hjubert okrenu poslednju ispisanu stranicu beležnice.

„Pa, sutra uveče Doti bi 'tela da igramo bingo u onom novom mestu što se otvorilo u gradu. U subotu smo Denis i ja planirali da odemo u seoski pab na ručak. U nedelju ćemo svi kod Harvija na pečenje. A ponedeljak je dan samo za mene, da radim u bašti. Što s' tiče ostatka nedelje, nemam blage veze, al' smisliće Doti već nešto.“

„To baš zvuči kao natrpan raspored!“, reče Rouz. „Ne znam kako postižeš.“

„Ne znam ni ja, mila. Ne znam ni ja. Ajde, čuvaj se, pa se čujemo.“

Prekinuvši vezu, Hjubert je nekoliko trenutaka sedeo i vrteo po glavi razgovor sa Rouz. Jednom ili dvaput se propisno obrukao. Shvatio je da će morati ili da uradi transplantaciju mozga, ili barem da napravi bolji sistem vođenja beležaka. Uzevši hemijsku sa stočića, zapisao je „PRAVI BOLJE ZABELEŠKE“, a zatim je zavrljačio svesku tako jako da se Pus, koja se prethodno bila opet sklupčala u njegovom krilu, probudila i prekorno ga pogledala.

„Ne počinji“, reče joj Hjubert, trudeći se da je ne gleda u oči. Pus ga je i dalje streljala pogledom.

„Znaš da mi se ovo nimalo ne sviđa.“

Pus ga je i dalje oštro posmatrala.

„Al' ko mene šta pita, jel' tako?“

Pus je uputila Hjubertu poslednji prezriv pogled i, skočivši na pod, iskrala se iz sobe kao da mu poručuje da ne trpi lažove. Jer istina beše da Hjubert Berd jeste lažov. I to dobro uvežban lažov. Ni reč od onoga što je ispričao ćerci nije bila istina. Bile su to laži, sve same laži. I to ga je razdiralo.

ONDA: Hjubert, jun 1957.

Bilo je rano večer i Hjubert Hezekaja Berd uživao je u čaši ruma sa svojim prijateljem Gasom u *Karlsu*, raspalioj birtiji koja bi se u njihovom selu jedina mogla nazvati kakvim-takvim barom. U stvari, bila je to obična stračara od talasastog lima ofarbanog u jarke boje kao pačvork, sa nekoliko neuparenih stolova i stolica ispred ulaza. Pas lotalica ležao je nedaleko, upijajući poslednje zrake zalazećeg sunca.

Ispivši čašu do kraja, Hjubert je upitao Gasa da li želi još jedno piće, na šta mu je njegov najstariji drug dao znak rukom da sačeka.

„Prvo da čuješ vesti“, rekao je.

Zatim je iz unutrašnjeg džepa jakne izvadio parče papira, kojim je pompezno mahnuo kroz vazduh.

Hjubert je iskolačio oči.

„Jel' to ono što mislim da jeste?“

Nakezivši se od uva do uva, Gas pruži svom prijatelju brodsku kartu u jednom smeru iz Kingstona za Sautempton. Hjubert nije mogao da veruje šta vidi.

„Ideš u Englesku?“

Gas se nasmejao onim svojim dubokim, glasnim smehom.

„Da, brate! Štedeo sam neko'ko meseci kô lud. Zar se nisi pitô zašto te u poslednje vreme ne pratim u piću?“

Hjubert se nasmeja. „Ja mislio postô si stipša!“

„Opako sam ovo želeo, Smeškaču“, reče Gas. „Nema ovde ničega za mene. Znaš kako je rođak Čarli zapalio tamo pre samo mesec dana i već piše tetki kako je našô posô, a pritom uspeva i da pošalje nešto novca kući. Mora da se žešće opario!“

Gas uzdahnu i sanjivo se zagleda nekuda preko Hjubertove glave.

„Jedva čekam da imam neku kintu, nabacim finu odeću a možda čak i neku Engleskinju!“

Podigao je čašu ruma, popio je na eks i prebacio ruku prijatelju preko ramena.

„Ajde sa mnom, Smeškaču. Ti i ja u Engleskoj! Ludo ćemo se provoditi! Šta kažeš?“

Ostatak te večeri i duboko u noć dva prijatelja su provela pričajući samo o životu u Engleskoj: o svemu što su čuli o tome i svemu što će Gas tamo videti i raditi. Delovalo je nestvarno, kao da govore o nekoj fantaziji, ali svega koju nedelju kasnije Hjubert se obreo na dokovima Kingstona, mašući svom prijatelju koji se otiskivao na životno putovanje. Dok je gledao kako brod iščezava na horizontu, Hjubert je čvrsto odlučio da i sam krene na isti put.

Narednih nedelja prihvatao se svakog mogućeg dodatnog posla ne bi li povećao svoje prihode, i u roku od nekoliko meseci skupio je dovoljno novca za odlazak. Onog dana kada je kupio kartu, prvo što je uradio bilo je to da je bezbedno ušuška u zadnji džep pantalona, a drugo – da ode kući i saopšti vesti majci.

Hjubert se užasavao toga da joj kaže za svoje planove. Godinu dana ranije, kada se njegova sestra Vivijen preselila u Kingston kako bi se spremala za posao učiteljice, majka je nedeljama bila neutešna, pa se pribojavala i da pomisli kako li će se tek osećati kada shvati da gubi i najstarijeg sina. Zato

je odlučio da odabere datum polaska koji je bio malo dalje u budućnosti. To će njoj dati vremena da se privikne, a bratu i sestri da nauče kućne poslove i, ukoliko bude potrebno, da nađu nekoga ko će im pomagati na farmi.

Dok se približavao kući koju je delio sa majkom, mlađim bratom Faltonom i sestrom Korom, omirisao je vazduh. Dim zapaljenog drveta i nepogrešiva aroma jednog od njegovih omiljenih jela: svinjetine sa dinstanim graškom i pirinčem. Zatekao je majku kod sušare, iza jednospratne drvene kuće koju je sagradio njegov deda. Nosila je čistu belu kecelju preko stare izbledele cvetne haljine, a na glavi žutu svilenu maramu.

Izašavši iz sušare, čiji su zidovi bili napravljeni od komada talasastog gvožđa, pozdravila ga je poljupcem u obraz. Pre nego što će bilo šta reći, Hjubert ju je osmotrio na tren, najednom bolno svestan činjenice da će je, dok ne otputuje, videti još sasvim ograničen broj puta.

Lilijan je bila visoka i elegantna, ali u isto vreme i zastrašujuća, kao sila s kojom se treba izboriti. Nije imala vremena za budale i ćaskanja, ali bi pokazivala najveću ljubaznost svakome kome je nešto trebalo. Ljudi su mu uvek govorili da je pljunuta majka, sa tim njenim visokim jagodicama i očima u obliku badema, ali je Lilijan tvrdila da on liči na svog pokojnog oca više nego njegov brat i njegove sestre.

„Kako si, sine?“

„Dobro, majko, hvala. A imam i dobre vesti. Ja... ja... idem u Englesku.“

Njegova majka podiže obrvu, ali je odmah video da nije ljuta niti uznemirena.

„Opa, stvarno?“ rekla je. „A ja mislila da tol'ko radiš samo da mi kupiš nešto skupo za rođendan!“

Uzela je njegovu ruku i čvrsto je stegla.

„Velika je sramota to što tvoja zemlja nema šta da ti ponudi. Al' tako ti je to danas na Jamajci: više pasa nego kostiju. E zato u Engleskoj kostiju ima kol'ko pas samo poželeti može.“

Obuhvatila mu je lice šakama i snažno ga poljubila u obraz. „Idi trbuhom za kruhom, Hjuberte Berde! Nađi svoje parče hleba i učini me ponosnom!“

Putovanje za Englesku u januaru 1958. beše prilično naporno, između ostalog i zbog toga što je nakon samo sat vremena svog tronedelnog puta Hjubert otkrio da je, uprkos tome što je u mladosti išao na nekoliko nezanimljivih putovanja na ribarskom brodu svog ujaka Leonarda, poprilično podložan morskoj bolesti. Ipak, pre nego što je brod prispeo u Sautempton, ne samo da je naučio najbolji način da se bori protiv nje, a to je da jede što je moguće manje, već se takođe zakleo da nikad više neće kročiti nogom ni na jedan jedini brod. Kada za to dođe vreme, odlučio je, povratak kući moraće da bude avionom.

Iz Sautemptona Hjubert je uhvatio voz za Voterlu, gde ga je dočekaao Gas, koji je došao pravo iz dugačke smene u fabrici telefona na obodu grada. Bilo je lepo videti Gasa nakon toliko vremena razdvojenosti, ali Hjubert nije mogao da se odupre gorkom utisku koji je izazivala promena izgleda njegovog prijatelja. Gas koga se Hjubert sećao beše visok, širokih ramena i pun samopouzdanja, ali čovek koji je sada stajao pred njim bio je mršav, usukan i umoran, zbog čega je delovao manji nego pre. Hteo je da pita šta mu je, ali je shvatio da je bolje da to ne učini. Umesto toga, dok su išli ka Gasovoj iznajmljenoj sobi u Brikstonu, dopustio je svom prijatelju da ga bombarduje pitanjima o vestima od kuće, ili kako je to Gas rekao: „Smeškaću, brate, reci mi ko je umro, ko se rodio i kojoj devojci kod kuće najviše nedostajem?“

Nakon noći provedene kod Gasa, prespavavši skvrčen na malom i neudobnom krevetu u oskudno opremljenoj i užasno hladnoj sobi, Hjubert je prvi put posetio biro rada. Beše to obeshrabrujući pokušaj, koji je postao još neprijatniji onog trenutka kada je od službenika, i pored toga što mu je napomenuo kako

ima iskustva u knjigovodstvu i stolarstvu, dobio papir na kome je označeno „radnik opštih poslova“, i kada mu je rečeno da će početi s radom tog istog popodneva na jednom gradilištu u Stokvelu.

Hjubertu se taj posao nije svideo ni najmanje – bio je težak, prljav i radilo se na hladnoći – ali bio je toliko odlučan da ga izgura do kraja da je Gasu trebalo nedelju i po dana kako bi ga ubedio da se vrati na biro rada i potraži nešto bolje.

„Zato je ova zemlja sjajna, Smeškaču“, objasnio mu je prijatelj te večeri, dok su sedeli i pušili cigarete na stepeništu pansiona. „Možeš dati otkaz na jednom poslu u podne, a već u dva biti na drugom!“

Ovog puta Hjubert je bio oštrij prema službeniku na birou, buckastom sredovečnom čoveku koji je pomalo šuškao kad govori. Rekao mu je da je spreman da radi svaki posao, samo da nije na gradilištu.

„Evo onda“, reče čovek nakon kratkog gledanja u Hjubertov dosije. „Kako vam zvuči pozicija magacionera u robnoj kući *Hamiltons*?“

Hjubert nikada nije radio u magacinu, ali mu se svidelo što je to u robnoj kući. Barem će biti unutra, razmišljao je: to je u ovoj zemlji veliki plus.

„I te kako odgovara“, kazao je zahvalno.

Službenik zapisa nešto na parčetu hartije, a zatim ga pruži Hjubertu. „Idite na ovu adresu u pola sedam ujutru – ne možete pronaći, tu je odmah kod Oksfordske stanice – na ulazu za osoblje pitajte za menadžera, gospodina Kultarda. I ni po koju cenu“, dodao je zloslutno, „nemojte da kasnite. Poznato je da gospodin Kultard ume da otpusti zaposlenog na licu mesta samo zato što je zakasnio jedan minut.“

I tako se, čvrsto držeći parče hartije, Hjubert vratio u Gasov stan, i posle obroka koji se sastojao od supe iz konzerve ugrijane na maloj ringli i nekoliko sendviča sa šunkom žalosnog izgleda, otišao rano na spavanje, da bi se, probudivši se sledećeg

jutra, odenuo u mraku najkišovitijeg dana u godini i ukrcao na liniju 56 od Brikston Hila do Oksfordske stanice.

Zauzevši mesto na praznjikavom gornjem spratu autobusa, Hjubert je platio kondukeru i stavio kartu u novčanik. Odlučan da maksimalno iskoristi ovaj zaklon od kiše, podigao je okovratnik na sad već skroz nakvašenom kaputu, namestio šešir koji je delovao toliko natopljen da je sumnjao da će se ikada vratiti u prvobitni oblik, i naslonio glavu na hladno tvrdo staklo prozora. Zatvorivši oči, dozvolio je sebi luksuz poludremeža koji je trebalo da potraje koliko i vožnja, ali u roku od nekoliko sekundi Hjubert je, uprkos teškom dobovanju kiše po boku autobusa, zaspao i glasno zahrkao, sanjajući o jamajkanskom suncu, koje je ostavio negde tamo daleko, daleko.

Kad se probudio na zvuk autobuskog zvona, obrisao je kondenzaciju sa prozora i uvideo da je propustio svoju stanicu. Skočivši kao oparen, pojurio je niz stepenice i iskočio iz autobusa čim se ukazala prva prilika. Kiša je padala još jače nego ranije. Pljusak je bio toliko snažan da su se čak i oni sa kišobranima sakrili pod nadstrešnice, ali beše dovoljan samo letimičan pogled na sat koji mu je majka poklonila da uvidi kako on takav luksuz sebi ne može priuštiti.

Jednom rukom pridržavajući šešir, trčao je sprintom na kiši koja je pljuštala, jurio pored muškaraca i žena koji su gacali kroz potopljene ulice na putu ka poslu, ne zaustavljajući se sve dok nije stigao do ulaza za zaposlene u *Hamiltonsu*. Znao je da izgleda užasno. Bio je toliko pokisao da mu je čak i odelo ispod kaputa prijanjalo uz čitavo telo, i uprkos oštrom februarskom mrazu znoj mu je liptao, kao posledica ovog juriša kroz London.

Podigao je ruku i pritisnuo zvonce pored vrata na kojima je pisalo „Dostava: pozvonite za prijem“, skinuvši šešir kako bi se pripremio da pozdravi gospodina Kultarda, ali je time samo sa njegovog oboda sručio mlaz ledene vode sebi za vrat.

Hjubert je pozvonio nekoliko puta, ali nije začuo ništa sa druge strane vrata. Pritisnuo je zvonce još jače, pitajući se radi li ono uopšte, a onda se udaljio nekoliko koraka da osmotri bočnu stranu zgrade i proveri da li je na pravom mestu. Upravo u trenutku kad se spremao da pođe dalje niz ulicu i pogleda postoji li još neki ulaz, trže se od iznenađenja na zvuk škripe šarki, a zatim i zveckanja ključeva. Vrata se otvoriše i na njima se pojavi visok, mršav sedokos muškarac ošišan kratko sa strane, dok mu je duža kosa na temenu bila uredno očešljana i nauljena *brilkremom*. Beše glatko obrijan, ako ne računamo studiozno održavane brkove tanke kao olovka. Ispod tamnoplave magacionerske uniforme nosio je savršeno ispeglanu belu košulju i braon kravatu. Njegove crne *oksford* cipele behu toliko uglačane da su se čak i po ovom prigušenom svetlu presijavale.

Čovek je za trenutak stajao nepomično, ispravljenih leđa i bez osmeha, pogleda uprto u Hjuberta, posmatrajući ga sa mešavinom znatiželje i nadmenosti.

„Kako ti mogu pomoći?“

„Tražim gospodina Kultarda.“

Čovek napravi grimasu. To je očigledno bio pogrešan odgovor.

„O, stvarno? A ko si sad pa ti?“

Hjubert iz džepa izvadi pokislo, skoro pa raspalo parče papira koje je dobio od službenika na birou rada, i pruži ga. Dok je čovek posmatrao čas poruku čas Hjuberta, njegove stisnute usne još su se skupile. Naposljetku zgužva poruku pretvorivši je u nabijenu grudvicu i reče delom Hjubertu, ali uglavnom sam za sebe: „Od te bratije nikakve vajde.“

Hjubert nije znao kako da reaguje. Pretpostavio je da se to odnosi na biro rada, ali nije mogao biti siguran. Ono, međutim, u šta jeste bio siguran beše to da će, ako ga ovaj uskoro ne pusti unutra, zasigurno umreti od hipotermije.

Čovek zamišljeno pogladi brkove.

„Drugim momcima se ovo neće svideti. Ni najmanje im se neće svideti.“

Pažljivo je odmeravao Hjuberta.

„Već si radio ovako nešto?“

Hjubert je klimnuo glavom, iako nije bio sasvim siguran o kakvom se poslu radi.

„A sve novo začas ukapiram. Brzo ja s’vatam.“

Čovek se namršti. „To ostavi meni da ocenim. Ti si Kari-bljanin, zar ne?“

„Da, gos’n. Sa Jamajke.“

„I vredan si radnik?“

„Da, gos’n. Majka me vaspitala da uvek dajem sve od sebe.“

Usledila je duga pauza, a onda čovek konačno duboko udahnu, sleže ramenima, izvadi iz džepa uniforme paklu cigareta i uze jednu. Opet više za sebe nego Hjubertu, reče: „A šta se pa ja potresam? Već smo ostali bez tri čoveka, a preko glave mi je više da mi uprava diše za vratom.“

Zapalio je cigaretu, duboko uvukao dim, onda opet slegnuo ramenima i pomerio se u stranu.

„Hajde onda, nećeš valjda da stojiš tu ceo dan. Već kasniš. Hajde, uzimaj uniformu, pa da počneš.“

3

SAD

Prošlo je šest dana od Hjubertovog telefonskog razgovora sa Rouz i za to vreme pričao je sa još, sve ukupno, jednom osobom: recepcionerkom u veterinarskoj ambulanti u kojoj je trenutno sedeo. Uprkos nedostatku interakcije sa drugim ljudima, Hjubertu je ipak sinulo, dok je Pus šapama udarala unutar kutije u njegovom krilu, kako bi bilo dobro iskoristiti to vreme da se pripremi za predstojeći razgovor sa ćerkom. Čime su se to on, Doti, Denis i Harvi mogli zanimati ove nedelje? Da li su mogli otići da odgledaju neku pozorišnu predstavu ili mjuzikl? Možda nešto na Vest Endu, i tvrdio bi da je tamo zaspao, ukoliko ga Rouz upita o čemu se radilo? Ili možda da kaže kako je bila mirna nedelja, poput onih kada četiri prijatelja odu u pab na ručak i partiju domina.

Hjubertu nikad nije bila namera da laže Rouz. U svakom slučaju ne toliko dugo i tako detaljno. Ali valjda je to prosto nešto, razmišljao je, što se eto iznenada desi, kad ne paziš. Kao kada ugledaš dugačku dlaku koja ti viri iz nozdrve i zapitaš se: kako mi je ovo promaklo? Hjubert je osećao da je jednog trena pričao o svom životu iskreno da iskrenije ne može, a već sledećeg izmislio tri prijatelja sa opširnim životnim pričama, samo kako bi uverio ćerku da ne mora da brine za njega.

Sve je počelo kada se jednog dana pre pet godina nešto desilo. Nešto zbog čega Hjubert više nije želeo da izađe iz kuće. Zbog čega je prestao da se javlja prijateljima na telefon, pa čak i da otvara vrata ako je to bilo moguće. Zapravo, zbog toga što se desilo, Hjubert je samo želeo da ga svi ostave na miru.

I tako, malo-pomalo, njegov nekada ispunjen život postao je skroz prazan. Jedan po jedan prijatelj, čak i Gas, koga je poznavao od malih nogu, prestao je da ga zove i uskoro je Hjubert Berd ostao sasvim sam, bez i jednog jedinog prijatelja na ovome svetu.

Rouz je pobesnela kad je saznala kako stvari stoje.

„Znači, kažeš mi da se više ni sa kim ne viđaš?“

„Tako je.“

„Čak ni sa ekipom iz *Crvenog lava*?“

„Nisam ih vidô sto godina.“

„Čak ni sa čika Gasom?“

„Ni njega isto.“

„Ali ti si oduvek voleo da izlaziš i budeš među ljudima.“

Hjubert je uzdahnuo. „Vidi, dušo, prosto sam izgubio kontakt s njima. Dešava se kad ostariš kô ja. Ti odeš svojim putem, oni svojim – tako to ide.“

Dokazajući Hjubertu, ukoliko je i najmanje sumnjao u to, da je prava ćerka svoje majke, Rouz ga je sledeće nedelje pozvala sa rešenjem.

„Malo sam istraživala po internetu“, rekla je, „i mislim da sam našla odgovor za tvoj problem: klub 60+. Namenjen je ljudima baš kao što si ti, tata. Za one preko šezdeset godina koji traže svoje mesto u društvu ili jednostavno nove prijatelje. Okupljaju se svake srede u domu kulture, tamo pored biblioteke. Plaća se funtu po sastanku i za to dobijaš neograničeno čaja i kafe, čak i biskvita! Zar ne zvuči sjajno?“

Hjubert nije mislio da to zvuči sjajno. Zvučalo mu je zabavno koliko i pregled prostate.

„I, šta kažeš?“, insistirala je Rouz. „Hoćeš li probati?“

Iako je osećao veliku odbojnost, ćerki jednostavno nije umeo da kaže *ne*. I tako je, kada je osvanula sreda, ustao rano, obukao najbolje odelo, pa čak i potkresao brkove, ali kada je video svoj odraz u ogledalu – odustao je. Rekao je sebi da niko neće hteti da priča s njim. Rekao je sebi da čak i ako budu hteli, verovatno im se neće svideti. Rekao je sebi da mu je bolje da ostane sam kod kuće. Pa je tako i uradio.

Ali kada ga je Rouz pozvala da vidi kako je prošlo, osetio je takvu krivicu, takav strah zbog neuspaha, takvu želju da je ne razočara da su prve reči koje su mu pobile sa usana bile: „Proveo se kô nikad! Svi bili mnogo pričljivi, uživô sam u čajju, a bome sam i stekô par prijatelja.“

Mada to beše laž, Hjubert je rekao sebi da je to sasvim mala laž, ne izrečena da bi je obmanuo već da bi ćerka prestala da se sekira zbog njega. Bezazlena laž.

„Pa to je fantastično“, rekla je Rouz. „Pričaj mi o njima.“

„Pa ovako“, rekao je kao iz puške Hjubert, „nji’ troje, Doti, Denis i Harvi, načisto su ti opičeni.“

Bilo je zamišljeno da se Doti, Denis i Harvi tad pominju prvi i poslednji put. Na kraju krajeva, Hjubert je oboje svoje dece vaspitao da nikad ne lažu, ali Rouz je bilo toliko drago što je našao nove prijatelje, i zvučala je toliko opuštenije što ne mora više da brine za njega, da je osetio kako mu nema druge do da nastavi sa lažima. I pre nego što se osvestio, izmišljao je dugačke i zapetljane pripovesti za svoje zamišljene prijatelje, dodeljivao im je sinove i ćerke, unučice i praunučice, i sve je postalo toliko zamršeno da je morao početi da vodi beleške u svesci.

„Pus Berd?“

Hjubert podiže pogled kako bi dao znak recepcionerki, i još jednom nezadovoljno primeti kako je politika veterinara da proziva ime životinje umesto vlasnika izazvala uobičajene

podsmeha kod prisutnih. Ignorišući ih, Hjubert se podigao na noge i, uzevši kutiju sa Pus, uputio se u ordinaciju.

„I, u čemu je danas problem?“, upitao je veterinar Endruz, visok sed muškarac, sa žbunastom bradom i veselim irskim akcentom.

Hjubert je otvorio kutiju i nežno izvadio Pus na operacioni sto.

„Neće da jede.“

„Kada je poslednji put jela?“

„Pre tri dana“, odgovorio je Hjubert. „Doručkovala je u nedelju ujutru, i ništa više od tada.“

Gospodin Endruz je počeo da pregleda Pus, stavivši joj ruke sa obe strane tela, pažljivo opipavajući prstima i posebno obraćajući pažnju na stomak, a Hjubert počeo da se priseća kako je životinja ušla u njegov život.

Hjubert nikako nije mogao da se ubroji u ljubitelje mačke vrste, najurio bi svakog njenog predstavnika iz bašte najbližim oružjem koje bi mu se našlo pri ruci. Ali jednog dana pre tri leta dok je čistio kuhinjski pod, začuo je mjaukanje na stražnjim vratima i ugledao debelu crno-belu mačku kako sedi na njegovom tremu. Pobesnevi, gađao ju je mokrom krpom koja mu je bila u ruci i oterao je skroz u dno bašte. Ali sledećeg dana, dok je prao sudove, mačka se vratila i zamjaukala još glasnije. Ovog puta naoružan nasapunjanom varjačom, Hjubert ju je pojurio sve dok nije pobegla preko ograde, nestavši u komšijskom dvorištu.

Isti šablon se ponavljao čitave dve nedelje dok Hjubertu nije konačno dozlogrdilo. Odlučan da se otarasi ove napasti jednom zasnogdan, kupio je prskalicu u *Sve za funtu*, napunio je prljavom vodom od pranja sudova i seo za kuhinjski sto, čekajući da se mačka pojavi. Onog trenutka kada ju je začuo, Hjubert je poskočio, širom otvorio vrata i uperio prskalicu direktno u svoju metu, poput kakvog jamajkanskog Prljavog Harija. Ali umesto da pobegne, mačka je ostala na mestu, pogledavši

pravo u njega onim svojim bakarnim očima i zamjaukavši glasnije nego ikada. Zbunjen, Hjubert je zastao sa prskalicom spremnom da otera mačku, ali kad je otišao da pritisne slavinu, shvatio je da nije u stanju to da uradi. Spustivši oružje, ispustio je dubok i iskren uzdah, nakrivio se na jednu stranu i, obrativši se mački direktno, rekao umorno: „E pa onda, Pus, kad si već tako odlučna, aj’ da te pustim unutra.“

Nakon pregleda, dijagnoza gospodina Endruza beše da je Pus verovatno zakačila neki virus. „Mislim da bi trebalo da probamo sa nekom od onih vrsta mačje hrane za oporavak. Mogao bih da joj prepisem, ali iskreno mislim da vam je jeftinije da odete u pet-šop i kupite sami. Daću joj antibiotik za svaki slučaj, a ako do sutra ujutru i dalje ne bude jela, dovedite je na ponovni pregled.“

Hjubert je razmenio poglede sa veterinarom i uzdahnio. Sedamdeset funti plus PDV za jednu bednu injekciju i pregled na brzinu. Kuda ide ovaj svet?

Vrativši Pus u kartonsku kutiju, napustio je ordinaciju mrmļajući sebi u bradu kako „u Britaniji deru kožu“. Na prijemnici je spustio kutiju sa Pus na pult, i dok je stavljao naočare da bi se pozabavio računom, začu kako neko kaže:

„O, pa zdravo ponovo.“

Okrenuo se i ugledao mladu ženu sa kratkom ofarbanom plavom kosom. Gledala ga je kao da su stari znanci, ali on nije mogao da se seti odakle je zna, iako mu je delovala poznato.

„Ešli“, podseti ga ona.

Hjubert ne odgovori ništa.

„Lejla i ja smo vam pokucale na vrata pre neki dan, da vam se predstavimo. Živimo u onim stanovima pored vas.“

Ona čudna susetka, vrata pored njega! Da, to je to. Hjubert je spustio pogled i naravno da je tu bila i ista ona devojčica pored nje. I opet je pokrila oči rukama i virila kroz prste.

„Svratila sam samo da ostavim CV i vidim ima li nekog posla“, nastavila je Ešli. „Ja baš volim životinje, o da, volim ih sve.“

Mačke, pse, zečeve, morske prasiće, hrčke, pacove, skočimiše, papagaje, zmije, tropske ribice... čak i kornjače!“

Hjubert je žmirnuo nekoliko puta, ali opet nije rekao ništa.

„Tu vam je ljubimac?“, upitala je, ocenjujući pogledom kartonsku kutiju u kojoj se nalazila Pus. „Šta je to? Ne, nemojte mi reći, čekajte da pogodim. Zec?“

Hjubert nije odgovorio ništa.

„Hrčak?“

Hjubert je i dalje bio nem.

Ešli se nasmeja. „Možda mali pas... Ma ne, šta pričam, mora da je u pitanju mačka, zar ne?“

Hjubert opet nije odgovorio, već se okrenuo ka recepcionerki, kojoj je platio u gotovini.

„Hvala vam“, kazao je, uzeo račun i stavio ga u novčanik. Podigao je kutiju sa Pus. „Prijatan dan vam želim“, rekao je tako uopšteno da nije bilo moguće odrediti da li se obraća recepcionerki, svojim susedkama ili svima zajedno, te bez ijedne dodatne reči izašao.

Rukovodeći se savetom gospodina Endruza, otišao je da potraži specijalnu hranu za Pus i našao upravo ono što je tražio na jednom odeljku pet-šopa u centru Bromlija. Čim su stigli kući, izručio je jednu kesicu, ali Pus ju je samo sumnjičavo onjušila. Oneraspoložen neuspehom, iznerviran Pusinom očiglednom nezahvalnošću i iscrpljen aktivnostima od tog dana, Hjubert je spremio sebi ručak, nakon čega je neplanirano upao u dremež ispred televizora. Kada se probudio sat vremena kasnije, uvideo je da Pus ne samo da je smazala celu posudu hrane već je sada glasno mjaukala tražeći još.

Te večeri u dnevnoj sobi Hjubert se, sa sitom Pus izvaljenom na sofi pored sebe i svežom šoljom čaja koji se hladio na stolu, smestio da odgleda film u jedanaest na kablovskoj. Večeri je najčešće provodio gledajući filmove, a omiljeni su mu bili vesterni, holivudski gangsterski filmovi iz četrdesetih i ratni filmovi, po mogućstvu sa Robertom Mičamom ili Entonijem

Kvinom u glavnim ulogama. Doduše, gledao je on sve, pa je tako posljednjih nekoliko sedmica odgledao ne samo klasike poput *Malteškog sokola*, *Sinova Keti Elder* i *Francuske veze već* i novije filmove *Mama Mia!*, *Deveruše* i *Planina Broukbek*, koji iako kaubojac, nije bio baš ono što je on očekivao.

Večeras je u ponudi bio horor po imenu *Saw 3*, od kojeg nije očekivao bogzna šta. Hjubert nije naročito voleo horore, sva ta krv, creva i kasapljenje behu mu suviše smešni da bi ih shvatao ozbiljno. Ipak, kad je već bio tu i nakon što je proverio da li ima štogod boljeg na drugim kanalima, rekao je sebi da će dati filmu pola sata fore da se dokaže.

Kako je film počeo, Hjubertu su, iz razloga koje nije mogao sasvim da razluči, misli odlutale ka mladoj ženi sa malim detetom iz susednog ulaza. Nikad nije upoznao nekog takvog. Parlati sto u minutu? Ova je bila bliže hiljadi. A tek taj akcenat – velški, škotski, koji već da je bio – nešto najsmješnije što je ikad čuo! I to kako je časkala s njim kod veterinara kao da se znaju od pamtiveka, a ne tek odnedavno – kako čudno ponašanje!

Naravno, to u dobra stara vremena ne bi bilo ništa čudno, razmišljao je. Osamdesetih godina kada su klinici bili mali a Džojš još uvek živa, komšije su neprestano čavrljale. Poznavao je svakog u svojoj ulici, i svi su poznavali njega. Bilo je žurki i sedeljki, komšije bi ti čuvale stan kada odeš na odmor – prava-pravcata zajednica. A ne kao sada. Ljudi su se zatvarali u sebe, pa je tako činio i Hjubert. Nije više znao imena svojih suseda, nije čak ni želeo da ih sazna – pa mu nije bilo baš jasno zašto je ova žena tako prijateljski nastrojena prema njemu.

Vrativši se filmu, pokušao je da uhvati nit, ali ništa nije kapirao, te je nakon nekoliko minuta uzeo daljinski da ugasi televizor. I tada se desilo nešto neobično.

Zazvonio je telefon.

Hjubert pogleda na sat iznad kamina. Bilo je jedanaest i dvadeset. Ko li ga to zove u ovo doba noći? Dok se naginjao da dohvati telefon, sve mu je govorilo da je najverovatniji krivac

prokleta *Virđzin medija*, ako ni zbog čega drugog a ono zato što mu nikad nisu odgovorili na besne pritužbe zbog neovlašćene telefonske prodaje. E pa, ako su zaista oni u ovo doba, dobiće odgovor kakav nikad nisu!

„Ćao, tata, ja sam.“

Na zvuk Rouzinog glasa, njegov bes u trenu se pretvorio u radost, da bi na kraju završio kao strah.

„Rouz! Jel' sve u redu? Zašto zoveš ovako kasno?“

„Sve je u redu, tatice“, rekla je Rouz. „Zapravo, i više nego u redu. Znam da je u Britaniji sad kasno i sve to, ali nisam mogla da sačekam da ti saopštim dobre vesti: dolazim kući, tatice! Nakon toliko vremena, konačno dolazim kući!“

ONDA: 22. mart 1958.

Onog trena kada je zazvonilo za večeru, Hjubert je napustio kamion koji je istovarivao i uputio se ka garderobi. Beše to dugačko i teško jutro. Nakon previše noći provedenih na ivici Gasovog neudobnog kreveta, imao je jake bolove u leđima. Hvatao ga je i nabez, nesumnjivo zbog kiše koja je neprestano lila poslednjih nekoliko nedelja, i u tmimi utovarne trake u *Hamiltonsu* osećao je kako mu nedostaje toplina jamajkanskog sunca na koži, toliko da ga je srce bolelo. Jedino što ga je održavalo tokom mukotrpnog i dugotrajnog istovara jutarnjih isporuka – kutija punih odeće, paleta sa jestivim uljem, bala skupocene tkanine sa Dalekog istoka – bila je pomisao na obrok koji ga je čekao.

Hrana – bogata i začinjena svinjetina sa supom od graška – bila je poklon od antigvanske porodice koja je živela na spratu ispod njih. Za vikend su im Gas i on pomogli da se usele, i u znak zahvalnosti supruga im je donela poslužavnik pun hrane koja je prelepo mirisala. Hjubert i Gas slistili su pola supe i sve knedle koje su se nalazile u njoj, i obojica su se složila da to beše nešto najbolje što su okusili još od kada su napustili domovinu.

Engleska hrana bila je nešto s čime se Hjubert posebno mučio. Iako mu je bilo jasno da nije u mogućnosti da bira, ipak mu je ponuda u kantini *Hamiltonsa* bila bljutava do granice nejestivosti. Nekim danima je čak bila toliko užasna da je bio spremniji da ostane gladan nego da se rve sa još jednim parčetom bezukusne hrskavice, kakvom bi se kod kuće njegova majka stidela da nahrani i psa. I tako, kada je Gas predložio da ostatak supe ne smažu za doručak već sačuvaju za večeru na svojim radnim mestima, Hjubert se zdušno složio. Iako će tada već biti hladna i čitav dan stara, ni trenutka nije sumnjao da će i takva biti ukusnija od svoje alternative u kantini.

Onog trena kad je otvorio vrata garderobera, osetio je da nešto nije u redu. Ta prostorija, koja je u ovo doba dana odzvanjala od žamora njegovih kolega, sada je bila potpuno prazna. Što je bilo još čudnije, osećao se nejasan ali ipak neprijatan miris, kao da je neko zgazio u nešto i to uneo na cipelama.

Dok je prilazio svom ormariću, miris je postajao sve snažniji i u Hjubertovoj glavi počeo je da se oglašava alarm, sa svakim korakom sve jače i jače. Ugledao je svoj ormarić otvoren, i katanac koji je stavio na njega kako leži odvaljen na podu. Kad je otvorio vratanica do kraja, zapahnuo ga je neizdrživ smrad. Njegova posuda za obrok beše otvorena, poklopac pored nje.

Iako se posao u *Hamiltonsu* pokazao kao naporan, bio je dosta jednostavan. Hjubertove kolege, s druge strane, bile su sve samo ne takve. Tu skupinu činilo je šest mladih Engleza, a njihovom nezvaničnom vođi, Vinsu, Hjubert se od početka nije sviđao. Tu činjenicu je prilično jasno stavio svima do znanja onog trena kada je protestovao kod gospodina Kultarda zbog opasnosti koje nastaju kada pustite „majmune“ u magacin. „Ne shvatam zašto moramo da zapošljavamo obojene“, izrazio je svoje mišljenje. „Pogotovo, kada imamo toliko pristojnih Engleza kojima treba zaposlenje.“